

MØTEINNKALLING

Utval: Naturutvalet
Møtedato 22.03.2022
Møtetid: Kl. 15:00
Møtestad: Kommunestyresalen - kommunehuset

Varamedlem skal ikkje møta utan nærare innkalling

Forfall til møtet må meldast snarast råd til servicesenteret (tlf. 56 58 74 00 eller e-post postmottak@samnanger.kommune.no), som vil kalla inn varamedlem.

Me ber om at alle som kan vera ugilde i ei eller fleire saker på sakslista melder frå om dette til servicesenteret.

Karl Bård Kollbotn
leiar i utvalet

SAKLISTE

Saker til handsaming på møtet

Sak nr.	Arkivsak	Sakstittel	Merknad
008/2022	22/194	Godkjenning av innkalling og sakliste	
009/2022	22/194	Faste saker	
010/2022	21/527	Innspel til RTP økonomiske handlingsprogram og investeringsprogram 2022-2033	
011/2022	22/174	Handsaming av planinitiativ i Børdalen	

Oversikt faste saker

- Godkjenning av innkalling og sakliste
- Eventuelle merknader til protokoll frå førre møte
- Orienterings-/referatsaker
- Utvalet sitt kvarter

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Marianne Soleng	Arkivkode: FE-033
Arkivsaksnr: 22/194	Løpenr: 22/2163
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Naturutvalet	22.03.2022	008/2022

Godkjenning av innkalling og sakliste

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

- Innkalling og sakliste vert godkjent.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Marianne Soleng	Arkivkode: FE-033
Arkivsaksnr: 22/194	Løpenr: 22/2164
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Naturutvalet	22.03.2022	009/2022

Faste saker

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

- Orienterings-/referatsaker vert tekne til orientering.

Oversikt over faste saker:

Eventuelle merknader til protokoll frå førre møte.

Orienterings-/referatsaker.

Utvalet sitt kvarter.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Ole-Martin Bruvik	Arkivkode: FA-Q00
Arkivsaksnr: 21/527	Løpenr: 22/2052
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Naturutvalet	22.03.2022	010/2022

Innspel til RTP økonomiske handlingsprogram og investeringsprogram 2022-2033

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Samnanger kommune sin uttale til innspelutkastet av RTP sitt økonomiske handlingsprogram og investeringsprogram for perioden 2022-2033:

Samnanger kommune ber fylkeskommunen sjå på bakgrunnen for valet av tiltak for å kome fram til kva som skal prioriterast. Det er viktig at dei tiltaka som det blir brukt mykje resursar på, er framtidsretta og kan nære ein utvikling på regionalt og lokalt nivå. Tiltak som nærer ein utvikling på regionalt nivå, vil skape nye utfordringar for lokalsamfunnet. For Samnanger kommune vil dette vere prosjektet med ein ny tunnel i Tokagjelet. Med ein ny tunnel og jamleg auke av ÅDT på Fv. 49, vil det bli eit større behov for oppgradering av tunnelar, trafikktryggleik, mindre utbetringar av eksisterande veganlegg, gang- og sykkeltiltak og kollektivtiltak.

I vurderinga om kva tiltak som er viktigast å prioritere, er det viktig å ta med seg at tiltak som skal betre det regionale transportnettet, ikkje går utover det lokale transportnettet. Utbetring av det regionale transportnettet vil krevje lokale tiltak for å hindre at fylkesvegar utviklar seg til ein negativ konsekvens for kommunen.

Samnanger kommune synar til at det er viktigare å prioritere strekningsvise utbetringar av regionale hovudvegar over to større gang- og sykkeltiltak utanom miljøløftet. Samnanger kommune opplever at den aukande trafikken på vegar i funksjonsklasse B, gjer det mindre trygt på desse vegane der dei er utforma etter ein tidlegare standard. Kryssingspunkt og avkøyringar har ikkje blitt oppgradert i takt med den aukande trafikken. Dette er eit ettersleppspunkt som Samnanger kommune synest er viktig å prioritere.

Samnanger kommune synest at eigne løyvingar til rekkverk, vegljøs og til ei ordning med spleiselag for mindre prosjekt, er ei god tilnærming for å hjelpe kommunar å betre hovudvegar med lågare funksjonsklassar som kommunane sjølv reknar som sentrale for kommunen. Samnanger kommune meiner at det kan vere lurt å sette rammar på kor desse løyvingane går, som til dømes skulevegar.

Samnanger kommune ser på moglegheita til å få utvida det offentlege VA-nettet langs FV. 49 gjennom Eikedalen. Det er ei rekkje fritidsbustader i denne delen av Eikedalen, samt eit område med

fastbuande. Særleg blant dei fastbuande har det i mange år blitt bede om betre tilrettelegging for mjuke trafikantar. Mange har også kontakta kommunen med spørsmål om når det kjem offentleg VA til dette området. Referansepunkt for prosjektområde vil vere frå Samnangervegen 665 til avkøyering til Eikedalen skisenter. Dette er eit prosjekt der det kan vere aktuelt for Samnanger kommune å gå inn i eit spleiselag med fylkeskommunen med å bruke trase for VA til trase for gang- og sykkelveg og andre utbetringar av vegen.

Samnanger kommune ber fylkeskommunen om at dei gjer ein ekstra vurdering på kva dei nemnte tiltaka og prosjekta i innspelutkastet gjer for det regionale og lokale transportnettet. Samnanger kommune meiner at fylkeskommunen må sjå på tiltaka og prosjekta at dei reduserer belastninga på det lokale transportnettet. Alle tiltaka og prosjekta som er nemnt, vil føre til en auka trafikktryggleik, men tiltaka og prosjekta bør følgje utviklingsstrategien som er vedteken i kommunen sin samfunnsdel og arealdel. Samnanger kommune synar at det er positivt at det er blitt utarbeida eit fagleg grunnlag, *Meir veg for pengane*, for kva tiltak og prosjekt som skal prioriterast.

Prosjekta og tiltaka som er knytt til Fv. 49 bør prioriterast. I dag er dette hovudtransport aksen mellom Bergen og Hardangerfjorden, og vidare til Folgefonna Nasjonalpark. FV. 49 er også ein viktig veg for å komme til større hyttefelt som er lokalisert i Eikedalen og Kvamskogen, og det er fleire reisedestinasjonar langs denne vegen. Dagens trafikk på Fv. 49 skaper allereie ein del utfordringar for det lokale transport nettet, og det er behov for utbetringar. Fylkeskommunen har vist til moglegheita å gjere Fv. 49 til ein omkøyringsveg mellom Bergen - Voss når neste utbyggingsetappe for toglinja mellom Bergen – Voss skal byggast.

Med den stadig aukande trafikken på Fv. 49 grunna fritidsinteresser, frakt, tunnelutbygging i Tokagjelet og mogleg omkøyringsveg, er det eit stort behov for utbetring på større delar av vegerlegget. Samnanger kommune har ved fleire anledningar prøvd å redusere hastigheita på Fv. 49 for å betre trafikktryggleiken rundt avkøyrslar og kryssingspunkt for mjuke trafikantar, utan å få gjennomslag. Det må skje fleire utbetringar på vegerlegget til Fv. 49. Om det ikkje blir prioritert utbetringar langs Fv. 49 i Samnanger kommune, må fylkeskommunen gå med på å redusere hastigheita på vegen på fleire strekningar.

Tunneloppgradering av Fossenbrattetunnelen og skredsikring med Tokagjelet er tiltak som må gjennomførast, grunne ein konstant auke av ÅDT på denne vegen. Auke av ÅDT for bilar og tungtransport, vil føre til fleire vibrasjonar på nærområdet og kan auke sannsyna for steinsprang. For å halde på nullvisjonen, er dette 2 tiltak som bør setjast høgt på prioriteringslista.

Samnanger kommune ynskjer at det blir prioritert gang- og sykkelveg mellom Bjørkheim - Bjelkarvika i staden for Tysse – Haga. Bjørkheim – Bjelkarvika er ei strekning som vil bli veldig sentral for den pågåande sentrums utviklinga som skjer i Samnanger kommune. Me er tidleg i ein fortettings fase av Bjørkheim, og ein må få på plass gang- og sykkelvegar nå mens det framleis er tilgjengeleg areal. Ein gang- og sykkelveg mellom Bjørkheim – Bjelkarvika vil redusere farlege kryssingspunkt langs Fv. 49. Dei fleste planane som er i arbeid i dag i Samnanger kommune omhandlar ein fortetting av Bjørkheim og nærliggjande areal. Om ikkje nemnte gang- og sykkelveg kjem, må kommunen sjå på løysningar som lysregulerte overgangar langs FV.49 for å redusere det aukande faremomentet for mjuke trafikantar. Ein gang- og sykkelveg mellom Bjørkheim

– Bjelkarvika vil vere elementær for å auke talet på gåande og syklende i kommunen, da denne vegen vil vere midt i ein fortettingssone.

Dokument som er vedlagt:

Regional transportplan 2022-2033 - Invitasjon til innspel til økonomisk handlingsprogram og investeringsprogram

Uttale til Regional transportplan for Vestland 2022 - 2033

Dokument som ikkje er vedlagt:

Innspel utkast RTP – økonomisk handlingsprogram og investeringsprogram 2022 – 2033. Sjå lenke i saka.

Kva saka gjeld:

Bakgrunn:

I kommunestyremøte 16.09.2021 blei det vedteke innspel frå Samnanger kommune til Regional transportplan (RTP) 2022 – 2033. Desse innspela er blitt behandla og nå kan kommunane i Vestland komme med innspel på det økonomiske handlingsprogrammet og investeringsprogrammet for RTP 2022 – 2033. Frist for innspel er 1 april.

Lenke til nettside [Regional transportplan - Økonomisk handlingsprogram og investeringsprogram - Vestland fylkeskommune](#)

Lenke til innspelutkast økonomisk handlingsprogram og investeringsprogram RTP 2022 – 2033 [ok-handlingsprogram-og-investeringsprogram---utkast-innspel-til-kommunane-feb-2022-1.pdf \(vestlandfylke.no\)](#)

Førebels tiltak og prosjekt i Samnanger kommune:

I innspelutkastet som er laget nå for RTP- økonomisk handlingsprogram og investeringsprogram, er forskjellig tiltak og prosjekt i Samnanger kommune teken med. Sjølv om tiltaka er med i innspelutkastet nå, er det ikkje gitt at det vil vere med i det endeleg vedtaket. Det er heller ikkje sikkert at det vil vere nok ressursar til å gjennomføre alle tiltak som er nemnt i innspelutkastet.

Tiltak i Samnanger kommune som er med i innspelutkastet:

- Fossenbrattetunnelen, tiltaket er å få tunnelen til å vere godkjent opp mot tunneltryggleiksforskrifta (s.22, innspelutkast) .
- Skredsikring Fv. 49 Tokagjelet, tiltaket er mindre skredsikring av punkt med høg skredfaktor (s. 23, innspelutkast).
- Gang- og sykkelveg Tysse – Haga, tiltaket er tenk å betre tilbodet til mjuke trafikantar (s. 26, innspelutkast).
- Veganlegg Fv. 49, strekningsvise tiltak på strekningane Jondal – Jondalstunnelen og Gullbotn – Eikedalen. Dette er tiltak som skal gi ein meir tilfredsstillande standard på vegen (s. 27, innspelutkast).

Føringar i regional transportplan:

- *Tiltak som støtter opp under nullvisjonen og bidreg til betre trafikktryggleik skal prioriterast. Særleg sentralt er tiltak som kan redusere møte- og utforkøyringsulykker og ulykker med mjuke trafikantar.*
- *For mjuke trafikantar skal det særleg leggjast vekt på tiltak som bidreg til at barn og unge kan ferdast trygt i trafikken som sikring av skulevegar og nærmiljø.*
- *For sykkelinfrastruktur skal det leggjast vekt på reiser med potensiale for store reisestraumar, samt målpunkt for barn og unge.*
- *Utbetring av eksisterande veg skal i utgangspunktet prioriterast føre nybygging.*

- *Det skal særleg leggjast vekt på tiltak som reduserer forfallet, og som reduserer behov for framtidig drift og vedlikehald.*
- *Det skal leggjast vekt på å få meir for pengane gjennom samordning, porteføljestyling og meir effektiv prosjektutforming*
- *Vestland skal vere pådrivar og iverksette låg- og nullutsleppløysingar innan mobilitetstenester, gjennom offentlege innkjøp og innføring av nye teknologiske løysingar*
- *Ved knutepunkt- og haldeplassoppgraderingar skal enkle bytte, universell utforming, tilkomst og trafikktryggleik prioriterast.*

Vurderingar og konsekvensar:

Innsjela svarar direkte til punkt som fylkeskommunen særleg ber om innspel på. Dette kapitlet er bygd opp med punktet som fylkeskommunen vil ha innspel på i *kursiv skrift*, vurderingar og konsekvensar bak innspelet på punktet og til slutt vårt framlegg til innspel på det enkelte punkt.

Kva føremål er viktigast å prioritere i investeringsprogrammet, er det rammeløysingar til trafikktryggleik og mindre utbetringar, gang- og sykkeltiltak, kollektivtiltak, oppgradering av kai, bru og tunnel eller midlar til store vegprosjekt?

Samnanger kommune er i ein fase kor mykje av utviklingsfokuset har flyttet seg frå kor det historisk har skjedd utvikling i kommunen, samtidig som ein byrjar å oppleve nokre “veksesmerter” på transportnettet. Hovuddøme på dette vil vere FV. 49 som minskar trafikktryggleiken meir og meir i kryssingsonar, avkøyrslar og rundt haldeplassar. Samnanger kommune kan ha meir nytte av å løyse få store utfordringar langs transportnettet, i staden for fleire mindre utfordringar.

Det er lett for Samnanger kommune å sjølvfinansiere mindre tiltak som skal betre mindre utfordringar på transportnettet i kommunen. Innspelet er tenkt å få fylkeskommunen merksam på at større utviklingar på aktive fylkesvegar vil skape konsekvensar for det lokale samfunnet, som fylkeskommunen må prioritere, sidan dette kan bli kostbare utbetringar og tiltak som ikkje kan finansierast igjennom reguleringsbestemmingar.

Tekst til innspel:

Samnanger kommune ber fylkeskommunen heller sjå på bakgrunnen for valet av tiltak for å kome fram til kva som skal prioriterast. Det er viktig at dei tiltaka som det blir brukt mykje resursar på, er framtids retta og kan nære ein utvikling på regionalt og lokalt nivå. Tiltak som nærer ein utvikling på regionalt nivå, vil skape nye utfordringar for lokalsamfunnet. For Samnanger kommune vil dette vere prosjektet med ein ny tunnel i Tokagjelet. Med ein ny tunnel og konstant auke av ÅDT på Fv. 49, vil det bli eit større behov for oppgradering av tunnelar, trafikktryggleik, mindre utbetringar av eksisterande veganlegg, gang- og sykkeltiltak og kollektivtiltak.

I vurderinga om kva tiltak som er viktigast å prioritere, er det viktig å ta med seg at tiltak som skal betre det regionale transportnettet, ikkje går utover det lokale transportnettet. Utbetring av det regionale transport nettet vil krevje lokale tiltak for å hindre at fylkesvegar utviklar seg til ein negativ konsekvens for kommunen.

Det er føreslått å avsetje 200 mill. kr. årleg til strekningsvise utbetringar av regionale hovudvegar (vegar i funksjonsklasse B), samt å setje i gang minst to større gang- og sykkeltiltak utanom Miljøløftet årleg. Det er også føreslått eigne løysingar til rekkverk, vegljøs og til ei ordning med spleiselag for mindre prosjekt. Vi vil be om synspunkt på dette.

Dei fleste av utfordringane som Samnanger kommune har rundt trafikktryggleik, har ein direkte tilknytning til FV. 49. Dette kan finnast igjen i fleire farlege kryssingspunkt for mjuke trafikantar,

dårlege avkøyrslar og utrygge haldeplassar.

Med større gang- og sykkeltiltak, er dette noko som bør sjåast saman med kommuneplanens arealdel (KPA). I Samnanger kommune er største delen av areal som er satt av til bustad og næring, og som ikkje er blitt bygd, er lokalisert rundt Bjørkheim. Gang- og sykkeltiltak er mogleg å få delfinansiert igjennom reguleringsbestemmingar med areal som ikkje er blitt utbygd. Eit større gang- og sykkeltiltak som til døme å gi Tyssevegen eit eige gang- og sykkelareal, vil fort vere eit veldig kostbart tiltak med eit usikkert resultat. Det ligg heller ikkje mykje ubygd areal som er opna for utvikling i KPA langs Tyssevegen.

For Samnanger kommune, vil ein få ein større gevinst om det blir ein større prioritering på betring av FV.49 framfør fleire større gang- og sykkeltiltak.

Forslag om løyvingar til rekkverk og vegljøs, er løyvingar som kan bli brukt for å betre trafikktryggleiken for mange eller få. Desse løyva kan bli ein viktig del for trafikktryggleiken i kommunane. Derfor synar me at slike løyve må komme med eit forventa bruksområde. Innspelet vil foreslå at slike løyve er forbeholdt til aktive skulevegar. Ordning om spleiselag for mindre prosjekt er ein god måte å hjelpe kommunar med mindre tiltak utan at fylkeskommunen må setta av større summar for dette for å hjelpe med tiltaka. Med spleiselag vil og kommunane må prioritere betre kor dei ynskje å gjere tiltak.

Tekst til innspel:

Samnanger kommune synar til at det er viktigare å prioritere strekningsvise utbetringar av regionale hovudvegar over to større gang- og sykkeltiltak utanom miljøløftet. Samnanger kommune opplever at den aukande trafikken på vegar i funksjonsklasse B, gjer det mindre trygt på desse vegane der dei er utforma etter ein tidlegare standard. Kryssingspunkt og avkøyringar har ikkje blitt oppgradert i takt med den aukande trafikken. Dette er eit ettersleppspunkt som Samnanger kommune synar er viktig å prioritere.

Samnanger kommune synar at eigne løyvingar til rekkverk, vegljøs og til ei ordning med spleiselag for mindre prosjekt, er ei god tilnærming for å hjelpe kommunar å betre hovudvegar med lågare funksjonsklassar som kommunane sjølv reknar som sentral for kommunen. Samnanger kommune meina at det kan vere lurt å sette rammar på kor desse løyvingane går, som til døme skulevegar.

Vestland fylkeskommune ber kommunane gjere ei vurdering av moglege konkrete samarbeidsprosjekt med framlegg til spleiselag for finansiering. Vidare ber vi om innspel til korleis ein kan få mest mogleg for pengane for konkrete framlegg til prosjekt.

Av større prosjekt i Samnanger kommune som kan vere aktuelle for spleiselag med fylkeskommunen er gang- og sykkelveg i samband med VA- utbygging i Eikedalen. VA- prosjektet har kome langt i prosjekteringa. Største utfordringa med prosjektet er finans til sjølv utbygginga. Samkøyring av prosjektet med ny gang- og sykkelveg og ny tunnel med Tokagjelet har vore lenge diskutert. Innspelet er mest for å vise fram at dette er noko som Samnanger kommune framleis tenkjer på og er klar for.

Tekst til innspel:

Samnanger kommune ser på moglegheita til å få utvida det offentlege VA-nettet langs FV. 49 gjennom Eikedalen. Det er ei rekkje fritidsbustader i denne delen av Eikedalen, samt eit område med fastbuande. Særleg blant dei fastbuande har det i mange år blitt bede om betre tilrettelegging for mjuke trafikantar. Mange har også kontakta kommunen med spørsmål om når det kjem offentlig VA til dette området. Referansepunkt for prosjektområde vil vere frå Samnangervegen 665 til avkøyring til Eikedalen skisenter.

Dette er eit prosjekt der det kan vere aktuelt for Samnanger kommune å gå inn i eit

spleiselag med fylkeskommunen med å bruke trase for VA til trase for gang- og sykkelveg og andre utbetringar av FV. 49.

Vi ber om synspunkt på om det er dei rette tiltak og prosjekt som er lagt inn i investeringsprogrammet, og kva som er viktigast å prioritere.

Det er ikkje blitt gjort noko direkte vurdering av tiltak og prosjekt som ikkje ligg i Samnanger kommune. I staden for å gå etter andre tiltak som er foreslått i innspelutkastet, bør Samnanger kommune formulere innspelet slik at det kan sjåast til at tiltaka i Samnanger kommune bør ha ein større prioritering.

Det ligg allereie 3 tiltak inne i innspelutkastet som er i direkte tilknyting til FV.49. Dette er tiltak me må få løfta mest mogleg fram på prioriteringslista til fylkeskommunen for å redusere den aukande belastninga som FV. 49 har på Samnanger kommune.

Gang- og sykkelvegtiltaket på strekninga Tysse – Haga er teken vekk i innspelet med bakgrunn frå tidlegare vedtak i kommunestyret (KS – 078/2021). I same vedtak er det blitt lagt inn gang- og sykkelveg mellom Bjørkheim - Bjelkarvika. Dette vil bli teken med i innspelet.

Tekst til innspel:

Samnanger kommune ber fylkeskommunen om at dei gjer ein ekstra vurdering på kva dei nemnte tiltaka og prosjekta i innspelutkastet gjer for det regionale og lokale transportnettet. Samnanger kommune synar at fylkeskommunen må sjå på tiltaka og prosjekta at dei redusera belastninga på det lokale transportnettet. Alle tiltaka og prosjekta som er nemnt, vil føre til en auka trafikktryggleik, men tiltaka og prosjekta bør følgje utviklingsstrategien som er vedteken i kommunen sin samfunnsdel og arealdel. Samnanger kommune synar at det er positivt at det er blitt utarbeida eit fagleg grunnlag, *Meir veg for pengane*, for kva tiltak og prosjekt som skal prioriterast.

Prosjekta og tiltaka som er knytt til Fv. 49 bør prioriterast. I dag er dette hovudtransportaksen mellom Bergen og Hardangerfjorden, og vidare til Folgefonna Nasjonalpark. FV. 49 er også ein viktig veg for å komme til større hyttefelt som er lokalisert i Eikedalen og Kvamskogen, og det er fleire reisedestinasjonar langs denne vegen. Dagens trafikk på Fv. 49 skaper allereie ein del utfordringar for det lokale transport nettet, og det er behov for utbetringar. Fylkeskommunen har vist til moglegheita å gjere Fv. 49 til ein omkøyringsveg mellom Bergen - Voss når neste utbyggingsetappe for toglinja mellom Bergen – Voss skal byggast.

Med den stadig aukande trafikken på Fv. 49 grunna fritidsinteresser, frakt, tunnelutbygging i Tokagjelet og mogleg omkøyringsveg, er det eit stort behov for utbetring på større delar av veganlegget. Samnanger kommune har med fleire anledningar prøvd å redusere hastigheita på Fv. 49 for å betre trafikktryggleiken rundt avkøyrslar og kryssingspunkt for mjuke trafikantar, utan å få gjennomslag. Det må skje fleire utbetringar på veganlegget til Fv. 49. Om det ikkje blir prioritert utbetringar langs Fv. 49 i Samnanger kommune, må fylkeskommunen gå med på å redusere hastigheita på vegen på fleire strekningar.

Tunneloppgradering av Fossenbrattetunnelen og skredsikring med Tokagjelet er tiltak som må gjennomførast, grunne ein konstant aukiing av ÅDT på denne vegen. Aukiing av ÅDT for bilar og tungtransport, vil føre til fleire vibrasjonar på nærområdet og kan auke sannsyna for steinsprang. For å halde på nullvisjonen, er dette 2 tiltak som bør setjast høgt på prioriteringslista.

Samnanger kommune ynskje at det blir prioritert gang- og sykkelveg mellom Bjørkheim - Bjelkarvika i staden for Tysse – Haga. Bjørkheim – Bjelkarvika er ei strekning som vil bli veldig sentral for den pågåande sentrums utviklinga som skjer i Samnanger kommune. Me er tidleg i ein fortettings fase av Bjørkheim, og ein må få på plass gang- og sykkelvegar nå mens det framleis er tilgjengeleg areal. Ein gang- og sykkelveg mellom Bjørkheim – Bjelkarvika vil redusere farlege kryssingspunkt langs Fv. 49. Dei fleste planane som er i arbeid i dag i Samnanger kommune omhandlar ein fortetting av Bjørkheim og nærliggjande areal. Om ikkje nemnte gang- og sykkelveg kjem, må kommunen sjå på løysningar som lysregulerte overgangar langs FV.49 for å redusere det aukande faremomentet for mjuke trafikantar. Ein gang- og sykkelveg mellom Bjørkheim – Bjelkarvika vil vere elementær for å auke talet på gåande og syklande i kommunen, da denne vegen vil vere midt i ein fortettingssone.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Ragnhild Lønningdal	Arkivkode: FA-L12
Arkivsaksnr: 22/174	Løpenr: 22/1947
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Naturutvalet	22.03.2022	011/2022

Handsaming av planinitiativ i Børdalen

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Med heimel i plan- og bygningslova § 12-8 andre ledd vert planinitiativet for detaljreguleringsplan for datasenter i Børdalen (GBNR 35/3 og 1 m.fl.) stoppa. Mesteparten av planområdet er i kommuneplanens arealdel sett av til LNF-område. Det er viktig at kommunen driv med føreseieleg og langsiktig arealplanlegging, og at ein ikkje opnar for større utbyggingsområde på andre måtar enn gjennom overordna kommuneplanlegging. I Børdalen er det allereie regulert eit område for datasenter, og det er vanskeleg å argumentera for at det er behov for meir areal til dette føremålet på noverande tidspunkt. Vår vurdering er at det også vil vera svært vanskeleg å få ein slik reguleringsplan endeleg godkjent utan motsegn frå overordna styresmakter, på grunn av omfang, arealstatus, arealtype og noverande behov.

Dokument som er vedlagt:

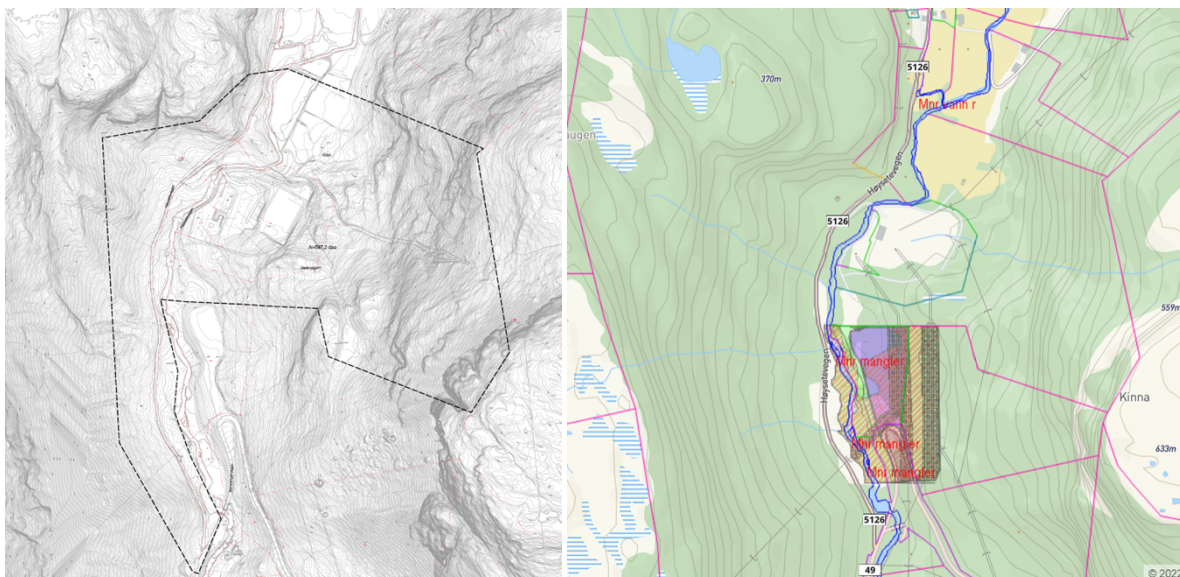
planinitiativ_sendt kommunen 240122

Varslingsgrense_sendt kommunen 240122

Kva saka gjeld:

Det er kome eit planinitiativ for utarbeiding av reguleringsplan for datasenter i Børdalen, GBNR 35/3 og 35/1 m.fl. Arealet det er snakk om ligg i hovudsak i LNF-område i kommuneplanen, og er såleis ikkje i tråd med overordna plan. Saka må difor handsamast av naturutvalet før ein eventuell oppstart av planprosess, jf. kommunen sitt delegeringsreglement 18.3 a).

Det ligg føre ein annan, endeleg vedteken, detaljreguleringsplan for datasenter i Børdalen, og Regn Datacenters AS er i gong med å arbeida for ei realisering av det prosjektet. I dette nye planinitiativet er det Krefter AS som ynskjer å leggja til rette for eit datasenter nord for Samnanger transformatorstasjon. Det vert planlagt for eit 100-200 MV datasenter, med 80-120 lokalt tilsette teknikarar og ingeniørar. I tillegg kan det koma arbeidsplassar knytt til utnytting av overskotsvarmen. Førebelse skisser viser eit samla areal på 25.000-30.000 m², med bygningshøgde på maks 12 meter. Kartet under til venstre syner ønska reguleringsplanområde, medan kartet til høgre syner den vedtekne reguleringsplanen. Storleiken på kartutsnitta er om lag like store.

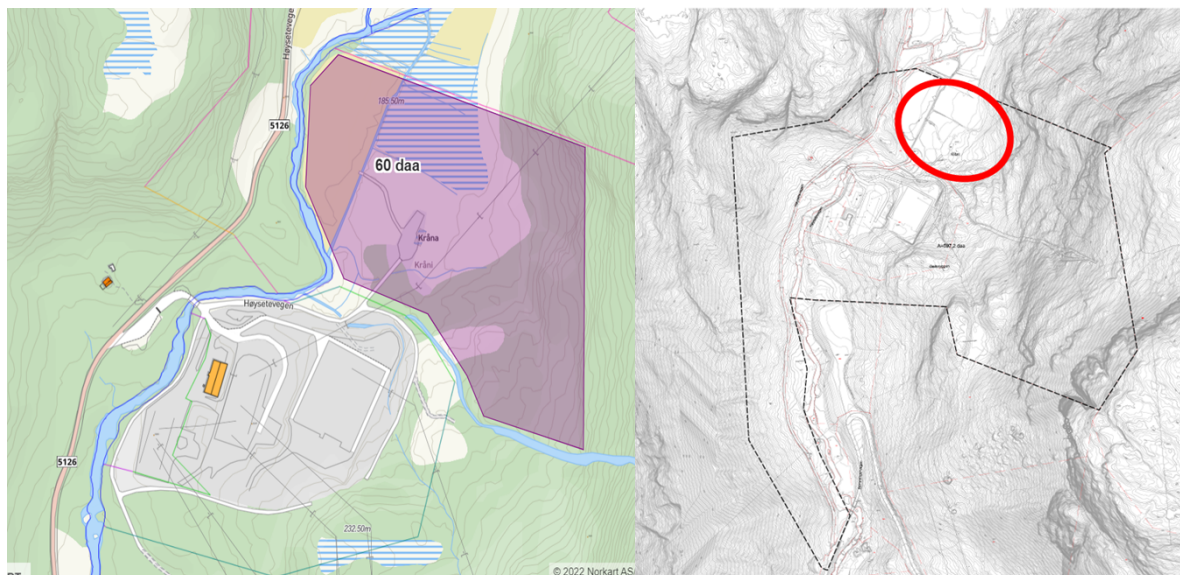
Føremålet med å starta opp reguleringsplan for dette arealet er skildra innleiingsvis i planinitiativet: «Formålet med planarbeidet er å regulere området til datasenter. I Børdalen har det sidan ca. 1980 eksistert ein stor transformatorstasjon/ koplingsstasjon (BKK). Fleire utvidingar med nye trafoar og høgspenlinjer er gjennomført. Kraftanlegg som Sima, Evanger, Mauranger og Eviny Samnanger (tidl. BKK) har mange, store høgspenlinjer knytt til Børdalen. Dette gir tilgang på store effektar og svært god redundans (reservekapasitet). Etablering av fleire fiberlinjer har resultert i ein gunstig latency. Dette gir ideelle forhold for datasenter.

Med bakgrunn i Børdalen sine gunstige forhold er grunneigar Bengt Drageset (gnr. 35 bnr. 1 og 3) kontakta av Krefter AS som ønskjer å etablere eit datasenter i Børdalen. Andre aktørar som vil ha areal for å etablere verksemdar tett på trafo/ koplingsstasjonane er AkerBP, Equinor for elektrifisering av Noa Krafla feltet, Samnanger kommune med bruk av overskotsvarme og Norconsult med areal for batteriproduksjon m.m., samt REGN Datasenter AS for kjøp av tilleggsareal.

Krefter AS har eit konsept for oppbygging av eit datasenter i Børdalen med fokus på arbeidsplassar og gjenbruk av overskotsvarme. Deira konsept er mindre plasskrevjande og meir energieffektivt samt har ein betre miljøprofil enn tradisjonelle datasentre og dei ønskjer ein bygningsmasse som i stor grad er tilpassa omgjevnadane. Krefter AS vurderer Børdalen som ideell for deira konsept. Plassbehovet er ca. 60 mål. Føretrekt plassering er på nordsida av dagens trafostasjon. Krefter har tidlegare vurdert Regn AS sin regulerte tomt på ca. 40 mål. Denne er for liten og har en uheldig geometri for deira behov sjølv om ein også hadde inkludert arealet mellom det regulerte området og dagens trafostasjon.»

Vurderingar og konsekvensar:

Planinitiativet er grundig skildra på mange ulike tema, men det manglar eit kart som syner nøyaktig kor dei 60 dekar med utbyggingsområde er tenkt plassert. Ut i frå den tekstlege skildringa (s. 3 i planinitiativet) har me i kartet under teikna inn eit 60 dekar stort område nord for Samnanger transformatorstasjon.

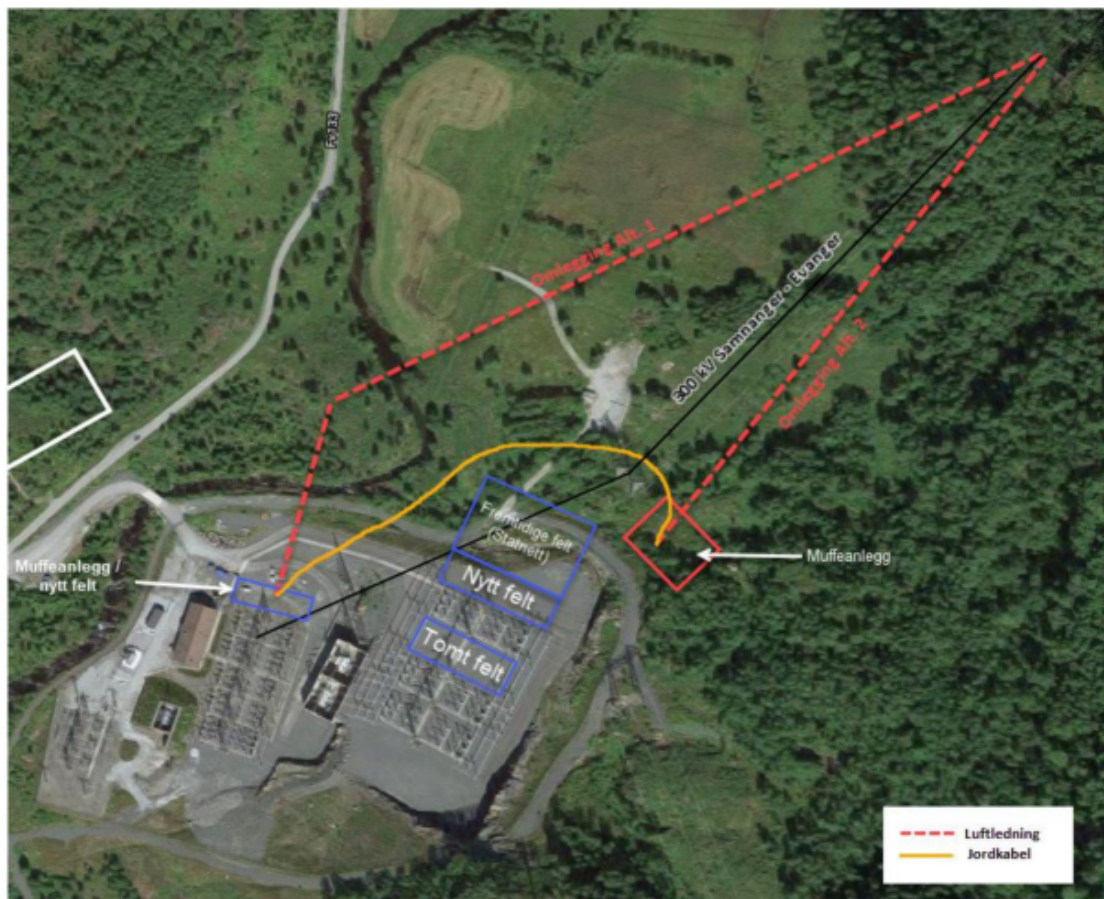
Heile det ønska planområdet er på 597 dekar, og det er forklart at storleiken er naudsynt for å ha kontroll på faktorar som skredfare, flaumfare, tilkomstveg, samt areal til verksemdar som kan nytta overskotsvarmen frå datasenteret. Det ønska reguleringsområdet inkluderer Samnanger transformatorstasjon, areal til eventuell ny trafostasjon for NOA Krafla på motsett side av vegen, fylkesveg m.m. Involvering av mange aktørar gjer at planprosessen vil ta tid, men initiativtakarane har i møte uttalt at dei ynskjer ei raskast mogleg klarering av byggjeklart areal for sitt konsept.

Mesteparten av området er i kommuneplanens arealdel sett av som LNF-område, medan 16 dekar på sørsida av Samnanger transformatorstasjon er sett av til næringsføremål. Dette arealet grensar til det som allereie er regulert til datasenter, men initiativtakarane har vurdert arealet som alt for lite til å nyttiggjera seg det.

Området som er skildra som sjølv utbyggingsområdet består av fulldyrka mark, innmarksbeite, myr og lauvskog. Dei tre førstnemnde er arealtypar som det skal svært mykje til for at ein skal vurdere å byggja ned.

Det er i planinitiativ gjort ei vurdering etter konsekvensutgreiingsforskrifta, og ein har konkludert med at det er krav til konsekvensutgreiing for eit slikt planarbeid. Me seier oss einige i denne vurderinga.

Ønska utbyggingsareal er på nordsida av Samnanger transformatorstasjon, og det er der Samnanger transformatorstasjon har sitt utvidingspotensiale. Det er også planar om å leggja om traséen til linja Samnanger-Evanger. Kartet under er henta frå s. 48 i konsesjonssøknaden for NOA Krafla.

Figur 6-18. Planlagt utvidelse av Samnanger transformatorstasjon og omlegging av Statnetts 300 kV ledning (Samnanger – Evanger). Kilde: Google.

Me meiner at det er viktig at kommunen driv med føreseieleg og langsiktig arealplanlegging, og at ein ikkje opnar for større utbyggingsområde på andre måtar enn gjennom overordna kommuneplanlegging. I Børdalen er det allereie regulert eit område for datasenter, og det er vanskeleg å argumentera for at det er behov for meir areal til dette føremålet på noverande tidspunkt. Vår vurdering er at det også vil vera svært vanskeleg å få ein slik reguleringsplan endeleg godkjent utan motsegn frå overordna styresmakter, på grunn av omfang, arealstatus, arealtype og noverande behov.